

KÖSZÖNTÖM AZ OLVASÓT!

Amikor egy kiadvány harmadik alkalommal is megjelenik, azt sugallja, hogy a szerkesztők komolyan gondolják ezt. Nem egy hirtelen felbuzdulás eredménye, hanem tervszerű munka kiszámítható terméke, hiszen mutatja, hogy a karon nem állt meg az élet, és van miről írni. Így van ez a Polyhistor harmadik számával is, amely a hallgatókról, a hallgatóknak szól. Ismét felvillan a TDK munka, mely során a tavasszal rendezett konferencián elhangzott előadások összefoglalóiból szemezgethetünk, majd az oktatók tollából jelenik meg négy írás, melyek praktikus tanácsokat fogalmaznak meg. Három hallgatóink által írt mese repíti az olvasót a fantázia világába, majd két jelentős eseményről olvashatunk híradást. A Legkiválóbb óvodapedagógus-jelölt címért szálltak versenybe hallgatóink, amely kari rendezvény, a tanítási verseny az Apáczai Kiadó országos seregszemléje. Mindkettőn eredményesen szerepeltek hallgatóink, ami nemcsak nekik öröm, hanem a felkészítő oktatóiknak, meg természetesen a karnak is. A kiadványt a TDK-konferencián, valamint a Baráth Nóra tanárnő hallgatói által készített munkákból összeállított „Ég és Föld” című kiállítás-megnyitón készült fotók színesítik.

Dr. Lipcsei Imre dékán

TDK KONFERENCIA

A Szent István Egyetem Alkalmazott Bölcsészeti és Pedagógiai Kar szarvasi kampuszán 2014. április 29-én került megrendezésre a 2013/2014-es tanév Tudományos Diákköri konferenciája. A szakmai zsűri tagjai Gaál Roland, a Szarvasi Járási Hivatal vezetője; Seidl Ambrus plébános; Dr. Lipcsei Imre dékán, főiskolai tanár; Dr. Oltenau Florea tanszékvezető, főiskolai docens és Tóth Alexandra óvodapedagógus voltak.

Díjazott hallgatóink a humán tudományi (történelemtudomány) tagozatban Kovács Dorottya (III. helyezés); humán és társadalomtudomány tagozatban Kis Lilla (I. helyezés), Baranyi Gabriella (III. helyezés); idegennyelv-pedagógia (német) tagozatban Kuhár Józsefné (II. helyezés); had- és rendészettudományi tagozatban Gaál László (III. helyezés); óvodapedagógia tagozatban Nagy Judit Zsófia (különdíj) voltak. A konferencián a nyertes hallgatók díjazása a NTP-TDK-13 pályázat támogatásával valósult meg.

E napon a tudományos diákköri dolgozatok zsűri előtti megmérettetése mellett a rendezvény részét képezte az „Ég és Föld között” című kiállítás megnyitója is. Az intézményünk első emeletén megtekinthető időszaki kiállítás, mely a SZIE-ABPK Pedagógiai Intézetének hallgatói által készített művészeti alkotások megismerésére nyújt alkalmat, 31 hallgató számára biztosított bemutatkozási lehetőséget.

Szabóné Balogh Ágota

A KIÁLLÍTÁS KÉPEI

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA
ELŐADÁSAINAK ÖSSZEFOGLALÓ

KOVÁCS DOROTTYA:

HÁROM 18. SZÁZADI HABSURG FŐHERCEGNŐ.
MÁRIA TERÉZIA LÁNYAINAK CSALÁDI ÉS
DINASZTIKUS SZEREPKÖRE

Témavezető: Dr. Gurka Dezső

A szerző elsődleges célja három, 18. századi Habsburg főhercegnő életének, személyiségjegyeinek, valamint családi és dinasztikus szerepköreinek ismertetése, beleértve anyjukkal, Mária Teréziával való kapcsolatuknak szemléltetését is. A három leány: Mária Krisztina, a kedvenc, Mária Anna, a „púpos Mariana”, végül Marie-Antoinette. Az ő életük, sorsuk bemutatásával lehetőség nyílik egyrészt a 18. századi nők akkori alárendelt helyzetének megismerésére, másrészt annak illusztrálására, hogy a hatalom megtartása érdekében az egyén érdekei háttérbe szorulnak. Ezt jól példázza Marie-Antoinette sorsa, kinek a Habsburg házassági politika kijelölt személye jut osztályrészül.

A rendelkezésre álló szakirodalmi források tanulmányozása a három leány életére vonatkozó információk feldolgozásán keresztül szükségszerűen eredményezi ugyanakkor azt, hogy képet kaphatunk egyrészt Mária Teréziáról mint anyáról, továbbá betekintést nyerhetünk kevésbé ismert családi életbe is, másrészt, hogy megismerhetjük az „uralkodó” Mária Teréziának a dinasztikus érdekek színterén gyakran politikai megfontolásból fűszerezett „anyai” cselekedeteit, nevelési módszereit.

BARANYI GABRIELLA:

A PUSZTAFÖLDVÁRI ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS
ÓVODA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚVÁ
VÁLÁSÁNAK SZÜLŐI MEGÍTÉLÉSE

Témavezető: ifj. Soós István

A szerző pályamunkájában arra vállalkozott, hogy az állami oktatási intézmények egyházi fenntartásúvá válásának menetét, következményeit, valamint az átadást követő változások szülői megítélését vizsgálja a pusztaföldvári általános iskola és óvoda példáján. A dolgozat első részében az oktatási intézmények fejlődését és a fenntartóváltozásokat követhetjük figyelemmel, különös tekintettel a második világháború utáni államosításra és a rendszerváltást követő folyamatokra.

Az elmúlt évek eseményeit figyelembe véve megállapítható, hogy egyre több önkormányzat adta át egyházi kézbe a helyi általános iskolákat és óvodákat. E folyamat részeként vált néhány évvel ezelőtt katolikus fenntartásúvá a helyi óvoda és általános iskola Pusztaföldváron is.

A szerző a dolgozat második nagyobb tematikai egységében egyrészt interjúk segítségével mutatja be a pusztaföldvári oktatási intézmények átadásának okait, módját, menetét és az intézmény életében ezzel járó változásokat; másrészt egy konkrét vizsgálat leírását és eredményeinek összegzését adja. Ennek a konkrét vizsgálatnak a keretében a szerző kérdőíves módszerrel szerzett információi alapján arról kíván képet adni számunkra, hogy milyen az eltérő vallású és vallásgyakorlatú szülők véleménye, hozzáállása az intézmények átadását érintően.

Gaál László:

A Magyar Királyi Honvédség utolsó „Monarchiás hagyományú” díszegyenruhái a két világháború között

Témavezető: Dr. Gurka Dezső

A szerző munkája során a magyar történelemben meghatározó jelentőségű, igazi magyaros elemekkel díszített huszártiszti díszegyenruhák bemutatását tűzte ki célul, mivel napjainkban a pedagógusszakma részét képző NAT is kiemelt értéként tartja számon a hagyományaink ápolását. A dolgozat elsőként képet ad az egyenruha jelentőségéről, a díszegyenruha funkciójáról, és kialakulásának körülményeiről, részletezi annak jellegzetes főbb elemeit, kitérve azok sajátosságaira. A dolgozat ezt követően rátér arra, hogy mikortól is beszélhetünk az igazi magyar egyenruha elterjedéséről, és milyen változások történtek annak külső jegyeiben a kezdeti időkhöz képest. Ezek után az olvasó megtudhatja, hogy mi vezetett a díszegyenruhák szerepének csökkenéséhez, díszítettségének fokozatos egyszerűsödéséhez. A dolgozat másik nagy tematikai egységében egyrészt arról olvashatunk, hogy milyen állapotok jellemezték az I. világháború után a hadsereget, és hogy 1920 után milyen kezdeményezések indultak meg az egyenruházaton a nemzeti jelleg erősítésére. Másrészt a szerző bemutatja azt a három díszegyenruhát, amelyeket az 1920-30-as években hoztak létre a hagyományok ápolásának szándékával. Mindezeket túl rávilágít azokra az okokra, amelyek odavezetettek, hogy ezek az egyenruhák aztán mégis eltűntek a honvédség életéből. Végezetül pedig kitér napjaink – hagyományokhoz visszanyúló – egyenruháira is.

NAGY LILLA:

A MAGYAR ÉS NÉMET PÁLYAKEZDŐ INFORMATIKUSOK KARRIERÉPÍTÉSI TUDATOSSÁNAK VIZSGÁLATA ÉS ÖSSZEHASONLÍTÁSA

Témavezető: Dr. Budavári-Takács Ildikó

Munkámban arra a kérdésre kerestem a választ, hogy valójában mennyire építik tudatosan karrierjüket a fiatal, pályakezdő IT szakemberek Németországban és Magyarországon; mit tesznek a sikeres karrierépítésért, milyen karrier utakat preferálnak, és kihez fordulnak segítségért. A vizsgálatba száz pályakezdő fiatal informatikai szakembert vontam be, akiket kérdőíves módszerrel vizsgáltam, illetve húsz fiatallal fókuszbeszélgetést készítettem. A kérdőívben rákérdeztem a karrierépítési tudatosságra (célok, tervezés, munkaerő-piaci tájékozottság, pályaismeret, szervezeti tájékozódás), a társas támogatásra, a karrier elképzelésekre a Schein-féle karrierhorgonyok alapján. A vizsgálat eredményeként elmondható, hogy a magyar és a német pályakezdő IT szakemberek karrierépítési tudatossága alapvetően különbözik, egymástól. A német fiatalok céltudatosabbak, pontosan definiálják elérendő céljaikat, tervszerűbben gondolkodnak karriercéljaik megvalósítása érdekében, tájékozottabbak a munkaerőpiacon, jobban ismerik a saját pályájuk lehetőségeit, és sokkal modernebb a felfogásuk a karrier mibenlétéről, mint a magyar társaiknak. A német fiatalok a karrierépítésükben elsősorban saját belső, személyes erőforrásaikra támaszkodnak. A magyar fiatalok kevésbé átgondoltak a karrier-

jükkel kapcsolatban, és inkább sodródnak a karrierjüket tekintve. A német fiatalok a karierről horizontálisan gondolkodnak, vagyis a szakértői karrierben, addig a magyar fiatalok vertikálisan, azaz a kariert a vezetői szereppel azonosítják. Megjelent a dolgozatomban a külső karrier tanácsadó szerepének a fontossága is. Addig, amíg a német fiatalok bátran, rutinszerűen fordulnak karrierjükkel kapcsolatban tanácsadóhoz, addig Magyarországon a karrier tanácsadás még gyerekcipőben jár.

A kérdőívek kiértékelése és a fókuszbeszélgetések elemzését követően megállapítható, hogy a dolgozatban megfogalmazott hipotézisek mindegyike bizonyítást nyert, vagyis a német informatikusok modernebb karrierszemlélettel rendelkeznek, tudatosabban építik karrierjüket, és kevésbé szorulnak rá külső karrierformáló tényezőkre; továbbá beigazolódott az a feltevés is, hogy a karriertervezési tudatosság összefüggésben áll a karrier-tanácsadáson és szakmai gyakorlatokon való részvétellel. Összegezve tehát elmondható, hogy a pályakezdő német IT szakemberek karrierépítési tudatossága magasabb szintű, mint a magyar fiataloké.

KUHÁR JÓZSEFNÉ:

AZ IDEGENNYELV-TANULÁS SIKERESSÉGÉNEK ÚTJAI

Témavezető: Timárné Hunya Tünde

A szerző kutatása során arra a kérdésre keresi a választ, hogyan lehetne hatékonyabbá tenni az idegennyelv tanítását intézményi keretek közt. Számos javaslatot kap az olvasó arra, hogyan lehetne megszerettetni a gyermekekkel a németórát. A szerző olyan módszereket és taneszközöket dolgozott ki, amelyeket egyszerűen, gazdaságosan meg lehet valósítani a mindennapi oktatásban. Fontosnak tartja, hogy az iskolai tanórákon kívül is találjunk alkalmat az idegen nyelvek használatára. Kidolgozott egy olyan, általa készített társasjátékot, amely Magyarországon bármely iskolában alkalmazható, másik idegen nyelvre is adaptálható, megkönnyítve ezzel a tanítók-tanárok munkáját. A dolgozat utolsó harmada bemutatja a nyári szünetben rejlő lehetőségeket, német nyelvi táborok tapasztalatait, a szervezés technikai fogásait, kivitelezését.

NAGY JUDIT ZSÓFIA:

A SZÜLŐK ÉS A GYERMEKEIK KÖZÖSEN ELTÖLTÖTT IDEJÉNEK VIZSGÁLATA

Témavezető: Lestyán Erzsébet

Dolgozatában a családtagok együtt eltöltött idejének gyermekekre gyakorolt hatását vizsgálja a szerző, akinek téma-választását jelentősen meghatározzák személyes motívumok, hiszen a családjában saját édes testvérei mellett három nevelt gyermek is él, akik nagyon nehéz családi körülmények közül kerültek hozzájuk.

Az írás első része, a témára vonatkozó szakirodalom feldolgozását adja. Az elméleti háttér feldolgozása során a szerző egy történeti áttekintést nyújt a családi élet alakulásáról az őskortól kezdve egészen napjainkig, kitér a családra mint elsődleges szocializációs színtérre, valamint a gyermekek játékára és a gyermekekkel való együttjátszás szerepére.

A dolgozat második része egyéni kutatómunkát ír le. A szerző az elméleti háttérben megfogalmazott gondolataira alapozva több módszert is alkalmaz a szülő és gyermeke által együtt töltött idő szerepének bemutatására. Egyrészt támaszkodik megfigyeléseire, tapasztalataira, másrészt egy általa elvégzett kérdőíves felmérés eredményeire, harmad részt pedig két interjúra, amelyet két különböző település óvodapedagógusával készített. Az eltérő módszerekkel végzett vizsgálat eredményeit összegzi, s végül megállapítja, hogy az óvodapedagógusokkal folytatott beszélgetés, továbbá saját megfigyelésein alapuló tapasztalatai több esetben is mást mutatnak, mint a szülők által visszaadott kérdőívekből levonható következtetések.

OKTATÓINK TOLLÁBÓL

SZEMPONTOK AZ OTDK DOLGOZAT BÍRÁLATÁHOZ, AVAGY HOGYAN PRÓBÁLUK ELSYERNI A ZSÚRI TETSZÉSÉT?

A Didaktika vizsgát abszolválva jól tudjuk a mérés definícióját, miszerint „tudást, képességet, intelligenciát, különböző teljesítményt számszerűsítünk, és így tesszük lehetővé az objektív összehasonlítást”. Ez a helyzet a TDK dolgozatok elbírálása esetén is, hiszen valahogy muszáj eldönteni az ország különböző egyeteméről, főiskoláiról érkező pályázók helyezését. Az „objektív összehasonlításra” fel lehet, fel kell készülni. Ehhez ismernünk kell azokat a szempontokat, melyek szerint a bírálók értékelik a pályamunkákat. Az első körben az írásbeli dolgozatok kerülnek górcső alá, két opponens olvassa el és próbálja egységesen elbírálni. Ez nem mindig sikerül, hiszen az azonos hiányosságokat más-más mértékben értékelhetik, de induljunk ki abból, hogy mindketten egy „sorvezetőt” használnak.

A dolgozat szerkesztésére és a stílusára maximum 10 pont adható, melyet akkor kanyarít az opponens az adott rubrikába, „*ha a kutató-fejlesztő tevékenységet bemutató dolgozat jól tagolt, gördülékeny stílusú, hibamentes munka*”(TDK értékelő lap). A hibamentes kifejezés sajnos nehezen megfogható, sőt egy kissé nagyképűen is hangzik, ha ezt a saját dolgozatunkról mondanánk, hagyjuk ezt meg a bírálónak.

A második szempont a szakirodalomban való jártasságot vizsgálja. Természetesen nem könnyű eltalálni azokat a forrásmunkákat, melyeket két különböző opponens preferál, de minden témában vannak alapirodalmak, melyeket feltétlen kell szerepeltetnünk, jó lenne a magyar mellett külföldi tanulmányokra, könyvekre is hivatkozni. Itt is 10 pont a maximum, mely értéket akkor adnak meg, „*ha a kutató-fejlesztő tevékenységet bemutató dolgozat a téma hazai és külföldi irodalmát feldolgozza, értékeli és önállóan választott szempontok szerint elemzi is*” (TDK értékelő lap).

A harmadik szempont a téma kidolgozásának, kifejtésének színvonalára. A maximális 10 ponthoz alapos módszertani felkészültségre van szükség, melyhez még innovációs tevékenységet is megkívánnak, hiszen csak abban az esetben jelenhet meg a magas pontszám „*ha a hallgató a módszert eredeti elgondolások alapján helyesen továbbfejleszti, esetleg a felmerült probléma megoldásához és/vagy szakmai követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében új eszközt is készít*” (TDK értékelő lap). Negyedik bírálati aspektus az eredmények értékelése. Ehhez természetesen olyan módszerek megválasztását feltételezik, melyek valamely méréshez, megfigyeléshez, vizsgálathoz, stb. kapcsolhatóan egymással, vagy valamely standarttal összeha-

sonlítható eredményeket hoznak. A 10 pont akkor jár, „*ha az eredmények értékelése helyes, megalapozott*” (TDK értékelő lap). Természetesen vannak olyan témák, melyeket nem lehet empirikusan vizsgálni, de itt sem elégedhetünk meg egy sematikus elemzéssel. Példaként említtem a történeti-szociológia módszerét, mellyel a régmúlt objektív vizsgálata is lehetővé válik, hiszen a primer forrásokból statisztikailag értékelhető eredményekhez juthatunk.

Az ötödik értékelési szempont a pályamű korszerűsége, fontossága. Már a szakdolgozatoknál alapvető elvárás, hogy valamely novum jelenjen meg benne, hiszen nem 3-4 tanulmányból, könyvből kell egy ötödiket írni, hanem a vizsgált terület új, újszerű feltárására van igény. Ez hatványozottan érvényes az OTDK dolgozatban, melyben csak akkor jelenik meg a 10 pont „*ha a kutató-fejlesztő tevékenységet bemutató dolgozatban közölt eredmények nagyban hozzájárulnak a tudományterület továbbfejlesztéséhez, a pályamű szakmai közegben való bemutatásra alkalmas*” (TDK értékelő lap).

Az írásbeli munka leadása után hátradőlhetünk, de csak rövid időre, mert célszerű jól felkészülni a pályamű szóbeli bemutatására. A szűkre szabott időkeretbe nehéz mindent belezsúfolni, ráadásul figyelni kell az alapvető kommunikációs protokollra. A zsűri 4 szempont szerint értékeli az előadást.

Először az előadói stílust értékelik. 10 pontot adnak, „*ha az előadás logikusan szerkesztett, és az előadó stilisztikailag helyesen, jó beszédtechnikával, az adott szakterület terminológiáját megfelelően alkalmazza, könnyedén követhető és élvezetes formában számol be eredményeiről, a hallgatósággal jó kapcsolatot alakít ki.*” (TDK értékelő lap) Ebben szinte minden benne foglaltatik, amely a felkészültségen kívül függ a hallgató habitusától is. A féltrebb előadónak sokat kell gyakorolnia a bátor, meggyőző fellépést, ami meggyőzheti a zsűrit arról, hogy ne is figyeljenek a többiekre, csakis rá.

A második szempont a humán demonstráció. Itt a 10 pont akkor jár „*ha az előadó helyesen választja ki és magabiztosan használja a rendelkezésére álló szemléltető eszközöket, a szemléltetést didaktikailag a legmegfelelőbb időpontban és módon építi be előadásába, az alkalmazott és használt médium (pl. ábra) szakmailag és esztétikailag jól szerkesztett, jól olvasható*” (TDK értékelő lap). Ahhoz, hogy ne kerüljön az előadó nehéz helyzetbe célszerű az előző este kipróbálni a rendelkezésre álló technikát, mert a különböző informatikai eszközök miatt széteshet az ott-hon jól összeállított prezentáció. Figyelniünk kell arra, hogy nem cirkuszi show-ra van szükség, így mellőzzük a túl sok szín és az animáció használatát. A pörgő, beúszó, fel-felvillanó szöveg inkább zavaró, esetenként az időt is feleslegesen felemészti.

A harmadik, immár 15 pontos aspektus az eredmények bemutatásáról szól. Sok mindenre kell figyelni, hiszen a zsűri a maximumot csak akkor adja meg „*ha az előadó pontosan, érthetően vázolja fel a kutatás előzményeit, célkitűzéseit (esetleges hipotézisét) és annak fontosságát; logikusan mutatja be az alkalmazott módszereket és a kutatási folyamatot; ha eredményeit körültekintően értékeli, kitérve a kutatás közben felmerült problémára is, valamint helyesen értelmezi a kutató-fejlesztő munkája távlatait.*” (TDK értékelő lap)

Végül az utolsó, negyedik szempont a vitakészségre és a szakmai kompetenciára fókuszál. A zsűri feladata, hogy kérdéseivel meggyőződjön a pályázó felkészültségéről, ami abból mérhető le igazán, hogy a felvetett problémákra, esetleges kritikákra hogyan reagál, miként válaszol a hallgató. Ehhez magas szintű szakmai ismeretekre és higgadt, lényegre törő érvelési technikára van szükség. A zsűri tagjai az értékeléskor akkor közelítenek a felső értékhatárhoz, „*ha az előadó a kérdésekre magabiztosan*

válaszol, a tudományterület összefüggéseit jól átlátja” (TDK értékelő lap)

Az eredményhirdetéskor az írásbeli munka és a szóbeli prezentáció pontszámai összeadódnak, így egymást kiegészítik, erősítik. Természetesen nem lehet mindenki győztes, ezért fel kell készülni arra, hogy kevesebb ponttal értékel a zsűri, mint a befektetett munka alapján várható volt. Ez senkinek sem esik jól, hiszen mindenki győzni akar. Nem is szándékozom elcsépelni bölcsességeket felhozni, hiszen a „mindenki győztes”, meg a részvétel a fontos” jellegű vigasztalások inkább idegesítőek, mint megnyugtatóak. De, ha úgy érezzük, hogy mindent megtettünk a sikerért, ha a konzulens mellett más oktatók is jóra értékelik erőfeszítésünket, akkor lépünk tovább. Próbálják megjelentetni egy tanulmánykötetben, vagy szülőhelyük, illetve a régió valamely kiadványában, hiszen dolgozatuk eredményei sokat jelenthetnek a helyi közösségnek. Ez nem szépségtapasztás lenne, hanem éreznék, hogy fontos, használható, értékes munkát végeztek. Ezt erősíti India volt politikai és spirituális vezetőjének, Mahatma Gandhinak gondolata is: „a jól elvégzett munka egyedüli jutalma abban áll, hogy elvégezhető”

Lipcsei Imre

„A STÍLUS MAGA AZ EMBER”
GEORGES-LOUIS LECLERC

A stílus azonban nemcsak maga az ember, hanem maga a dolgozat is, ha és amennyiben egy tudományos diákköri munkáról van szó. Egy-egy írásmű elkészítése kapcsán sok mindenről esik szó, míg a téma körvonalazódásának első bizonytalan lépéseitől az anyaggyűjtés, egyéni kutatómunka útvesztőjén keresztül, a dolgozat szerkezeti és tartalmi felépítésének határozott körvonalazódásán át, eljutunk a szöveg végső megformálásáig. E legutolsó lépés talán az egyik legnehezebb feladat, s hogy a szöveg végső változata ne kellemetlen percek, hanem sokkal inkább jól megérdemelt dicsőséget hozzon az alkotójának, ezért érdemes néhány stilisztikára vonatkozó tanácsot megfontolni és meg is fogadni. A nyelvhasználatban jellemző stílusváltozatok közül egy tudományos diákköri munka esetében is mindenképpen a tudományos stílust célszerű előnyben részesíteni, hiszen e stílus jellegzetes jegyeinek alkalmazásával tudjuk elérni azt, hogy a tudomány számára értékes közleményt legyünk képesek előállítani. Vegyük tehát számba a tudományos stílus főbb sajátosságait!

A szöveg megformálását tekintve e stílus legfontosabb jellegzetessége a világosság és érthetőség, amely egyrészt az egyes tételek áttekinthetőségét, egy viszonylag szoros témataratást, s egy arányos témakifejtést feltételez. A világosság és érthetőség másrészt a mondatok szerkesztésében is meg kell, hogy mutatkozzék, avagy egy tudományos igényű munkában a mondatformák terén kerülni kell az érzelmi hatású mondatokat, s az ilyenekkel szemben sokkal inkább ténymegállapító, kijelentő tartalmú mondat szerkezeteket célszerű alkalmazni. A mondatalkotás során világos, áttekinthető szórendet kell követni, a bonyolultabb gondolatok megfogalmazására pedig bátran alkalmazhatók az összetett mondatok, azok közül is inkább az alárendelt típusúak. A logikus gondolatfűzésnek nélkülözhetetlen elemei továbbá a kötőszavak. Harmad részét az érthetőség és világosság biztosítékai a helyesen megválasztott szavak, szakkifejezések is. A helyesen, jól megválasztott szavak, szakkifejezések azonban nemcsak a világosság és érthetőség zálogai, hanem a szabotosság is. Éppen ezért kerülnünk a többértelműséget, s törekedjünk arra, hogy gondolatainkat szándékunkkal megegyezően értelmezzék.

A tudományos stílus sajátos vonása az értelmi jellegű kifejezés túlsúlya, a szigorúan egyértelmű terminológia-használat, az érzelmi és festői hatású nyelvi elemek, hasonlatok, metaforák eszközeinek takarékos alkalmazása, azaz az egyszerűség. Az egyszerűség azonban nem jelenthet pallérozatlanyságot, viszont szükségesszerű velejárója kell, hogy legyen a tömörség. A tudományos stílus esetében ugyanis célszerű kerülni a terjengősséget, a partatlan szöszaporítást, s szem előtt tartani a „kevesebb néha több” közelítésmódot.

Katona Krisztina

AZ ÉLETMÓDVÁLTOZÁS VESZÉLYEI ÉS LEHETŐSÉGEI

Az életmóddal kapcsolatos kérdések kutatásának régi hagyományai vannak a szociológiában. Max Weber az életvitelt tekintette a rendek elkülönülése egyik alapjának. Ennek ellenére az életmód szociológiája korántsem kikristályosodott ága a szociológiának. Ezt jól érzékelteti az a tény, hogy a legtöbb külföldi szociológia tankönyvben, kézikönyvben nem találunk az életmóddal, vagy azzal rokon témakörrel foglalkozó külön fejezetet. Sőt a jelenségnek egységes elnevezése sincs a szociológiában. A magyar szaknyelvben használják az életmód mellett az életstílus, az életvitel és az életminőség fogalmát is. A szociológia szerint ebbe a fogalomkörbe beletartoznak az ember legfőbb élettevékenységei például a munka, az alvás, a játék, azaz a szabadidő aktív eltöltése, valamint a tanulás is.

A leendő pedagógusok életmódját a fenti szempontok alapján a legteljesebben mintegy másfél évtizeddel ezelőtt elemezték, kimutatva a tényleges időfelhasználás ellentmondásait. Az idő szubjektív megélését befolyásoló hatások: az idő múlásának módja és a benne elvégzett cselekvéseink, tevékenységeink értékelése azonban személyfüggő. Attól függ elsősorban, hogy milyen tulajdonságokkal, képességekkel rendelkezünk, valamint attól, hogy hogyan értékeljük tulajdonságainkat és tevékenységeinket. Korunk emberének alapvető időélménye az idő felgyorsulása, mely mindennapjaink valamennyi területére hatással van. Az idő felgyorsulásával a hallgatókat érő stresszhatások is ugrásszerűen megnövekedtek. A stressz tömegessé válásával a hallgatók egymásnak is stressz okozói lesznek, ezáltal az emberi kapcsolatok romlanak, a tűréshatáraik pedig csökkennek. Ez a jelenség megnöveli a konfliktusok számát, illetve megnehezíti azok megfelelő kezelését.

Fest Sarolta

MIT CSINÁL A HŐSÉG, HA REKKEN?
A NYELVRŐL PAJKOS ELMÉKNEK

Sok olyan kifejezést használunk nyelvünkben, melyet a nyelvileg magára valamit is adó ember általában jól értelmez és használ, mert már ismeri azokat a situációkat, melyekben szinte rutinszerűen mondhatja a nyelvi kliséket. Nem is gondolunk a pontos jelentésre, de a megfelelő helyzetben mégis jól működik nyelvviségünk. Ilyen a nyelvi rutin! Három bekezdés erejéig e nyelvi rutin mögé néztünk.

Legyen az első példánk a *rekkenő hőség*. Tényleg: mit is csinál a hőség, ha rekken? Szóalaktanilag világos a *rekken* szerkezete: *rek* ~ *rekk* - a szótő, az *-en* pedig mozzanatos igeképző. Eddig minden is van a dolog, de mit jelenet a *rekk*? Pontosan sajnos az ilyen típusú tövek jelentését nem tudjuk: az etimológiai szótár is bizonytalan. Ami valószínűnek látszik, az mindösszesen annyit, hogy a *rek* ~ *rekk* - tő valamilyen elzárással kapcsolatos jelentést

hordoz, hiszen ilyen szavakban szerepel még, mint a *reked*, *rekeszt*, esetleg *rekkent*. De mi köze van az 'elzár/bezár' jelentésnek a rekkenő hőséghez? A bezártság jelentésmezőjéhez tartozik (képzettársítással is) a 'befulladás, befülled' jelentés, s így a *rekkenő hőség* valójában nem más, mint a *fullasztó, fülledt, fojtó hőség*. Vannak azután bosszantóan zavaros kifejezések is a nyelvünkben. Észre sem vesszük, hogy milyen képtelenséget állítunk, amikor azt mondjuk, hogy *csirkemellsonka* vagy *vasbeton vasúti talpfa*. A *Boci madártej* viszi nálam a pálmát. (A *Boci* márkanév alatt forgalmazott madártejről van szó, de a két szó egymás mellé írva, nem várt, – hát igen – pajkos nyelvi hatást vált ki.) Hasonló jelentésbeli zavart érzékelünk a *négercsók*ban is. A barna csokimázzal bevont édesség persze nagyon finom, de hát a *néger* szó 'feketé'-t jelent. Szóval: egy barna színű édességet feketének mondunk! A portugál *negro* az eredeti alak, s ez valóban 'feketé'-t jelent, mely az afrikai rabszolga-kereskedelem idején átkerült az amerikai angolba *nigger* formában és 'rabszolga' jelentésben. A *nigger*ből származhat a magyarban a *néger*, mely pejoratíve 'afrikai feketé' jelent – nekünk. Egy afrikainak azonban 'rabszolgá'-t. Szóval hogy is állunk a *négercsók*kal? Úgy, mint a *cigányútra ment* vagy a *jár, mint zsidóban a fájdalom* szólásokkal? Igen, vannak sajnos történetileg kialakult, nyelvbe oltott előítéletek, melyeket szelvében-hosszában használunk, s nem is gondolunk arra, hány embert sértünk meg akaratlanul. A harmadik példa olyan legyen, ami bennünket, magyarokat sért – valamelyest. Ez pedig a két főváros, *Bukarest* és *Budapest* nevének az összekeverése. Engem nem valamelyest, hanem nagyon bosszant, még akkor is, ha nem engem/minket minősít a tévedés, hanem azt az általában messziről érkezett (fél)művelt embert, aki a volt vasfüggöny mögötti országokra még mindig, mint differenciálatlanul homogén vidékre tekint. Persze, a tévedésnek van egy kis nyelvi alapja is, nevezetesen a két név hangzásbeli hasonlósága: *Bukarest – Budapest*. Jól látható, a hasonlóság párhuzamos. Azt azonban ne gondoljuk, hogy csak Budapesten mondanak a külföldiek Bukarestet. Valójában a dolog fordítva is működik: *Michael Jackson* 1992-ben a román parlament erkélyéről köszöntötte *Hello Budapest!*-tel rajongóit (akárcsak az *Iron Maiden* együttes három évvel később). Az *Adevarul* című nagy példányszámú bukaresti napilap mindkét esetben másnap szóvá is tette a bakit, melyet a zenerajongók persze megbocsátottak. Na igen! Van megbocsátás minden mennyiségben – Budapest és Bukarest mégiscsak két város és két minőség.

Szarka Péter

HALLGATÓK MESÉLNEK

DOMKOS EVELIN: A CSODAMAJOM

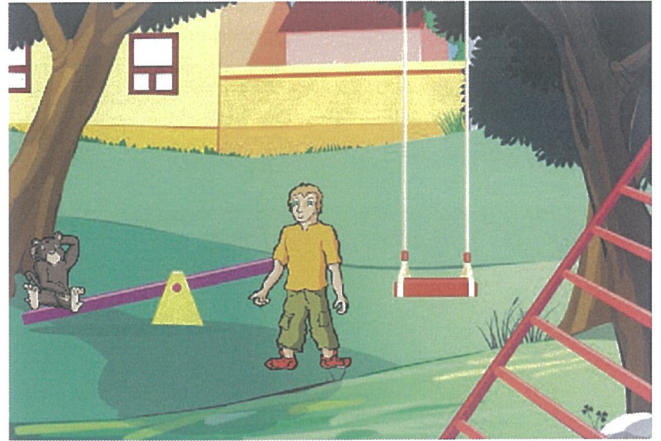
Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy házikó. Ebben a házban egy kisfiú lakott a szüleivel, akit Márknak hívtak. Márk apukája minden este különféle állatokról mondott mesét a fiának. A fiú ezeket a történeteket mindig csodálattal hallgatta, s hatásukra rendszerint álmodott is valami szépet, izgalmasat. Így történt ez mára virradóra is, elmesélem hát nektek az álmát. A fiú alighogy elaludt egy játszótéren találta magát, ahol nagyon nagy volt csend.

Első ámulatában rögtön arra gondolt, hogy hol vannak a többi gyerekek. Miért nem hintáznak? Miért nem mászókáznak? Miért nem libikókáznak? Telis tele volt kérdésekkel, s alighogy végiggondolta a lehetséges válaszokat, egy icike-picike majom settenkedett oda mellé. Márk nem hitt a szemének, mikor megszólalt a majmocska.

– Eláruljam neked, hogy hol vannak a gyerekek? - kérdezte a majmocska

Márk bólintott egyet, de szóhoz nem jutott.

– Minden gyermek alszik, sőt még te is. Én vagyok a csodama-

jom, és most minden kívánságodat teljesítem, csak az a feltétel, hogy a kívánság elé mindig tedd oda a „*csiribá-csiribú*” varázsszót.

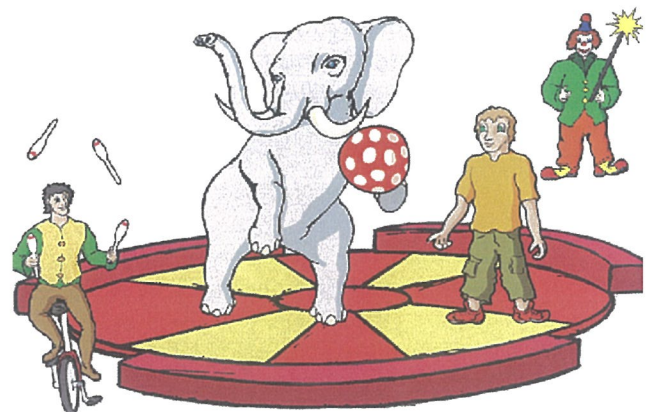
Márk annyira megörült, hogy azt se tudta, hogy mit kívánjon, de mivel édesapja meséi által jól ismerte és szerette az állatokat, ezért első kívánsága az volt, hogy legyen egy állatkertben.

S amint kimondta, hogy „*csiribá-csiribú legyek egy állatkertbe*” kívánságát, Márk abban a pillanat egy csodálatos állatkertben találta magát, közvetlenül az elefánt házában. A nagy szürke ormányos társaságában nagyon boldog volt, simogatta, etette és beszélt hozzá. Elmesélte neki azt is, hogy mi is történt vele, de nem sokkal később már azon gondolkodott, hogy mi legyen a következő kívánsága. Az pedig nem volt más, minthogy ellátogasson egy cirkuszba. A gondolatot tett követte, s már hangzott is a jól ismert varázsszó:

– *Csiribá-csiribú, legyek az elefánttal, egy cirkuszba, ahol vidáman lehet játszani!*

Hopp! Már is egy cirkuszban találták magukat, ahol a bohóc körbevezette őket a sátorban, miközben a zsonglőr mutatványait figyelhették meg. Megengedték nekik, hogy a porondon együtt labdázhassanak.

Ez a kaland nagyon nagy élmény volt mindkettőjük számára, de Márk kis idő múlva itt is a következő kívánságon kezdte törni a

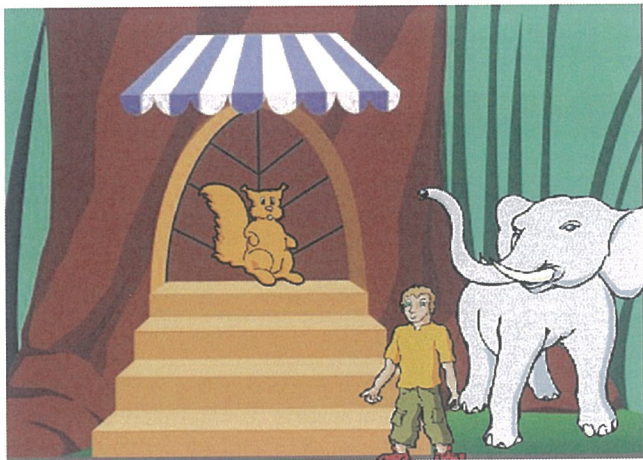
fejét. Majd felcsengtek a bűvös szavak, s az álomutazás következő állomása:

– *Csiribá-csiribú, legyek az elefánttal egy erdőben, hogy ott, az erdő kellős közepén tölthessünk egy délutánt.*

Alighogy ezt kimondta, ott is teremtek. A nagy, rengeteg erdőben csak mentek, mendégéltek, amíg az erdő közepére nem értek, ahol megpillantottak egy erdei házikót. S mivel ekkora már nagyon elfáradtak, és meg is éheztek, így nyomban bekopo-

gottak az ajtaján. Kis idő múlva egy mókus nyitott nekik ajtót, s azt kérdezte tőlük:

– Hát ti kik vagytok?

– Márk vagyok, ő pedig itt elefánt, a barátom. Régóta úton vagyunk, és nagyon megéhezünk. - felelte Márk.

- Ó, Ó, Ó, hát épp most sült ki a pereg. Gyertek be bátran szerény hajlékomba, és egyetek a peregemből. Miután befejezték az evést, elmesélték történetüket a mókusnak. Mind a hárman azon gondolkodtak, hogy mi legyen a következő kívánság. Törték a fejüket nagyon, mert valami izgalmasat szerettek volna csinálni. De a nagy fejtörésnek az lett a vége, hogy az álomvilág megszakadt, mivel a kisfiú édesanyja ébresztgető szavaira hirtelen felébredt. Kinyitva szemeit szobájában rögtön keresni kezdte elefánt-barátját és a mókuskát, de rá kellett döbbsennie, hogy ez csak egy álom volt.

Percekig feküdt még az ágyban, és tovább ábrándozott, hogy mi lett volna a következő állomás új barátaival. S elhatározta, hogy ha ma este, újra lefekszik, s véget ér apukája meséje, akkor viszont majd kisbarátjaihoz.

URBANCSEK NIKOLA: EGY KISFIÚ ÁLMA

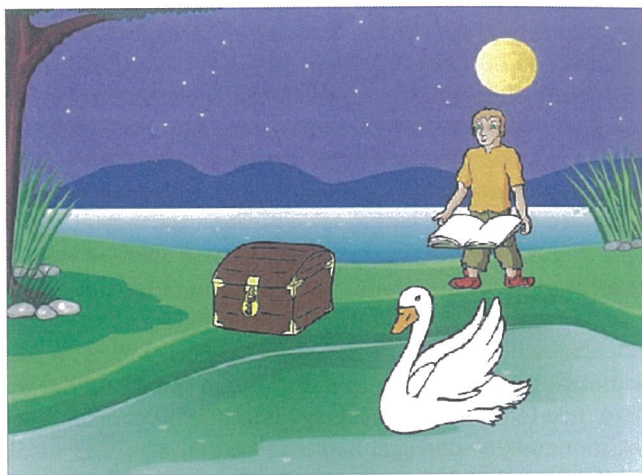
Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy kisfiú, akinek az anyukája minden este varázslatos meséket olvasott. Így esett ezen az estén is.

Mikor a kisfiú elaludt, álmában furcsa dolog történt. Egy tóparton találta magát, körülötte egy rengeteg erdő volt, és az éj csendje honolt a tájon. A tó vizén egy úszkáló fehér hattyút pillantott meg. Perceken keresztül távolról figyelte a hattyút, majd közelebb merészkedett hozzá, és szóba elegyedett vele. A hattyú szeme könnyezett. A fiú faggatni kezdte arról, hogy mi bántja a lelkét. A hattyú nem engedett az unszolásnak, nem mondta el a fiúnak a bánatát.

Egyszer csak léptek közeledtét vélték hallani. Riadtan figyeltek abba az irányba, ahonnan a hangokat hallották. Az ösvényen egy csodás paripa vágatott feléjük, a hátán pedig egy láda volt. Amint odaért a paripa megállt előttük, s a ládát lerakta a tó partjára. A fiú nem értette a történeteket, s először csak kérdően nézett a lóra. De mire kérdésért feltette volna, addigra a paripának már csak hűlt helyét találta, a ló ugyanis olyan széleseben száguldott el, mint ahogy korábban feltűnt. A hattyúnak azonban mindentől a szeme sem rebbsent, s így szólt a fiúhoz:

- Nyisd ki, kérlek azt a ládát!

A fiú felnyitotta a ládát, s csodák csodája, mit talált benne, egy könyvet. Kezébe vette, s mikor kinyitotta azt látta, hogy ez valójában egy napló. Beleolvasott, és csak tátott szájjal nézte a sorokat:

„Kedves naplóm!

Szörnyű dolog történt. A lányom, Amália már nem lehet velem. Elátkozták, hattyúvá lett, és egy erdei tó közepén éli napjait. Csak egy tisztaszívű ember találhatja meg az átok feloldásának kulcsát, kinek az erdei faházikóban élő tud segíteni tündér utat mutatni.”

A kisfiú megsajnálta a hattyút, és elindult az erdő közepén lévő házhoz. A konyhához érve meglátta a tündért.

- Mondd tündér, mit kell tennem, hogy a hattyúból újra lány legyen? – kérdezte a fiú.

- Ahhoz, először is neked herceggé kell változnod, majd pedig meg kell vívnod az ördöggel, de ne bússulj, én segítek neked az utadon!

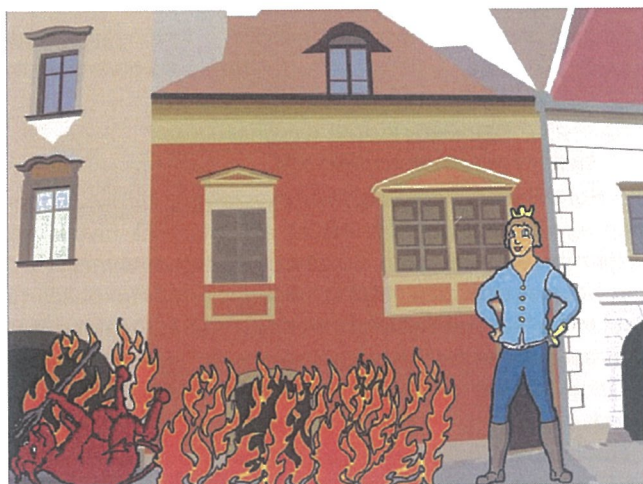
A tündér fogta varázspálcáját, suhintott vele egyet, és a fiúból egy szempillantás alatt daliás herceg lett. A tündér útravalónak varázspont is adott a hercegnek:

- Ezt rakd el fiam, ez majd segít neked!

- De mi ez, Tündér?

- Amit csak a hercegek tudnak használni. Majd ha szükséged lesz rá, tudni fogod, hogy mire kell!

A herceg elindult útján. Három nap és három éjszaka barangolt, míg eljutott egy faluig, ahol egy teremtett lélek sem élt. Egyszer csak óriási nagy tüzet pillantott meg a távolból. Odament megnézni, hogy mire az a nagy tűz, és lám csak, kit talált ott, az ördögöt.

- Hé, te ember, mit csinálsz itt, hol még a madár sem jár? – kiáltotta az ördög

- Messzi földről jövök én, téged kereslek! Azt kérem, változtasd vissza a hattyút!

- Miért változtatnám? Eszem ágában sincs!

A herceg látta, hogy nem lesz könnyű dolga, de mivel agyafúrt

volt, gyorsan eszébe jutott, hogy az ördög nem szereti a vidámságot, ezért elkezdett énekelni a boldogságról. Az ördög a dal hallatán kezdett elporlani.

- Jaj te, elpusztulok ettől a sok örömtől és boldogságtól! Megteszek bármit, amit akarsz, csak tartsd meg az életem!

- No, jól van. – mondta a herceg.

Abbahagyta az éneklést, és gondolkozni kezdett, vajon hogyan segíthetne az ördögnek.

Eszébe jutott a varázspor, amit a tündértől kapott, talán attól az ördög pusztulását megállíthatná. Rászórta az ördögére, és az megmenekült az égő tűztől.

- Most már mondd meg ördög, hogy hogyan lesz a hattyúból leány!

Az ördög kis üvegcsét adott át a hercegnek:

- Ezt kell meginnia a hattyúnak, akkor újra leány lehet.

A herceg megörült az üvegcsének. Hátat fordított az ördögnek, hátat a lakatlan falunak, és amilyen gyorsan csak tudott, rohant vissza a hattyúhoz. Mikor odaért a tóhoz, megitta a hattyúval az üveg tartalmát. S lássatok csodát, a hattyúból gyönyörűséges királylány lett!

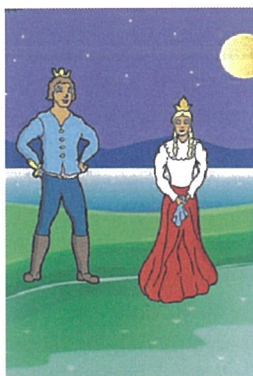
A herceg karjaiba omolva így szólt Amália:

- Hálás vagyok, hogy visszaváltoztattál. Nem mondhattam el mi történt velem, mert ha megtettem volna, akkor az idők végezetéig hattyú maradtam volna. Szívemet adom neked, amiért megmentettél.

Amikor Amália ezt kimondta, a fiú felébredt. Csalódott volt, mert azt hitte ez igazság, nem csak egy álom. Azt kívánta, hogy bárcsak soha ne ébredt volna fel, mert megtalálta a leggyönyörűsebb lányt az egész világon!

Telt, múlt az idő, s az egyik nap, mikor a kisfiú reggel elindult az iskolába, találkozott egy ismerősnek tűnő lánnyal. A lány szemében az álmában lévő királylány tündöklő szemét vélte látni, és a lány neve hallatán a kisfiú meglepődötten nézett rá.

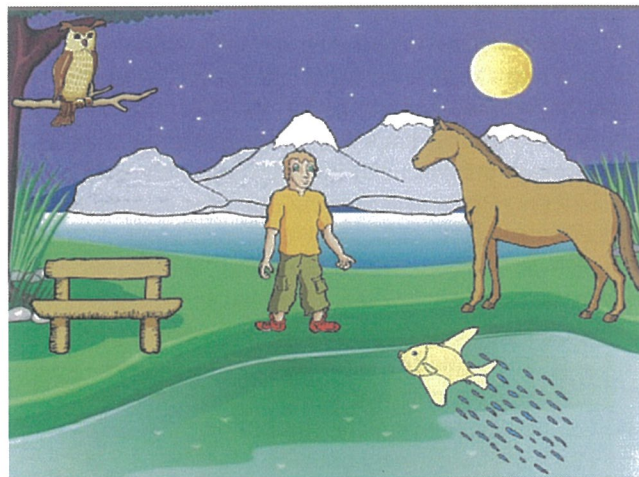
Nem hitte el, hogy őt is Amáliának hívják. Csodálatos érzés öntötte el szívét, tudta, hogy ez nem véletlen.

Sok állata volt a fiúnak. Nagyon szerette őket. Mindennap ki- ment velük a tanyájára a közeli kis patakhoz. Ott a jószágok le- gettetése közben azon gondolkodott, hogy féltve őrzött álmait hogyan is valósíthatná meg. Minden állata közül, lova volt a leg- kedvesebb számára.

Egy este csak vele ment le a patakhoz. Amint ott sétáltak egy hangot hallottak:

— Dolgos fiú! Dolgos fiú, segíts nekem! Kicsi ez a patak számom- ra, ha átsegítenél a tengerbe, teljesíteném egy kívánságod ! – mondta egy aranyhal.

– Segítek neked aranyhal! – mondta a dolgos fiú, azzal megfogta az aranyhalat, lovára pattant, elvágta vele a tengerhez, és szabadjára engedte.

A hal eztán így szólt:

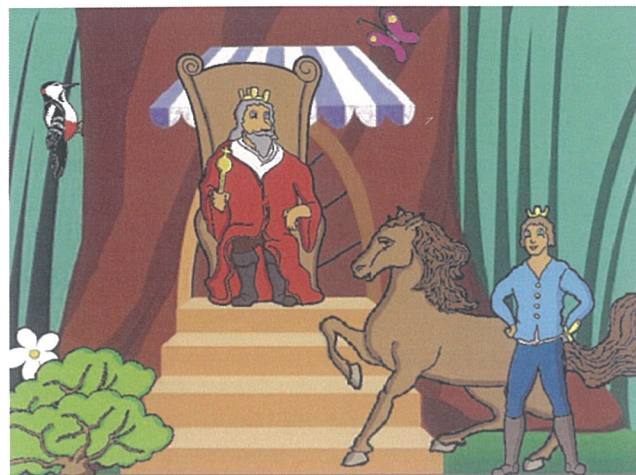
– Köszönöm szépen dolgos fiú! Kívánhatsz egyet, de jól gondold meg, mit kívánsz tőlem!

– Azt kívánom, hogy teljesüljön az álmom, a sok munka elnyerje gyümölcsét, és könnyebb legyen eztán az életem! És ezért bár- mire képesek vagyok! — mondta elszántan János.

– Hátha bármire képes lennél, akkor én segítek neked az álmod teljesülésében, de ennek ára van! El kell menned a királyhoz, akinek elrabolta az ördög a lányát. Ha megmented a királylányt az ördög karmaiból, varázsütésre teljesül kívánságod! – mondta az aranyhal, és azzal a dolgos fiút királyfivá, hűséges barátját pedig táltos paripává változtatta, majd elúszott.

A dolgos fiúból lett királyfi nem is tétlenkedett.

Rohant a királyhoz, hogy bejelentse, ő lesz az, aki megmenti lá- nyát. A király nagyon megörült a dolgos fiúból lett királyfinak.

Látta, hogy erős, kitartó legény teszi próbára életét lányáért!

– Eredj hát fiam, és mentsd meg a lányom, az ördög karmaiból! Jó szerencsét kívánok neked! De mielőtt útnak indulnál, találsz

JUHÁSZ PETRA: A DOLGOS FIÚ

Egyszer volt, hol nem volt. Volt egyszer egy fiú, akit János- nak hívtak. Nagyon dolgos és lelkes fiú volt. Hitt abban, ha elég szorgalmas, akkor elérheti az álmait. Ezért éjjel-nappal mást se csinált csak dolgozott.

egy százszorszépet a bokrok mögött, szakítsd le, és vidd magaddal! Ez egy csodavirág, ami akkor fog átváltozni, amikor a legnagyobb szükséged lesz rá! – mondta a király a virág felé mutatva. A királyfi leszakította a virágot, és útnak indult. Útközben egy gyönyörű pillangó szállt el a feje felett, amelyet megcsodált, de nem gondolta, hogy ez a szép teremtmény az ördög csatlósa, s aki miután mindent megtudott a királyfiról, s annak céljáról, rögtön visszamegy az ördöghöz, s beszámol neki mindenről. A fiú még a királyi palota udvarának kapujáig sem jutott a pillangó már azt suttopta az ördög fülébe:

– Ördög, ördög, kedves gazdám, a királyhoz újabb jelentkező ment, aki a királynő megmentésére siet! Vigyázz, nagyon elszánt és erős ez a királyfi, nem lesz vele könnyű dolgod!

Az ördög nagyon haragos lett, és így szólt:

– Azt hiszi ez a legény, hogy majd ő megmentheti a királynőt. Na, majd megmutatom neki, hogy téved! Eredj szellemem, és ijessz rá a fiúra! Hátha ez is visszafordul, mint a többi! Ha visszajössz, s a fiú csak jön tovább, akkor te indulsz sárkányom, és végzel a királyfival!

– Tévedsz ördög – szólt közbe a királynő –, ha igazán elszánt és olyan erős, ahogy a csatlósod mondja, megment engem!

– Majd meglátod királynő, ő sem különb a többinél!

János és hűséges paripája már a hegyekben mendegéltek, mikor egy idős ember képében a szellem szólította meg.

– Szervusz királyfi! Merre visz utad?

– Adjon Isten öregapám! Megyek megmenteni a királynőt az ördög karmaiból! – mondta a fiú büszkén.

– Ne butáskodj királyfi! Onnan még ember élve nem jött vissza! Fordulj meg, és éld tovább az életed! Az ördöggel nem jó ujjat húzni! – mondta az öregember.

– Engem nem tántorít el semmi! Amit én elterveztem, azt véghez is viszem! Megmentem a királynőt! – mondta János, és továbbhaladt.

A szellem gyorsan visszasietett gazdájához, és szólt, hogy küldheti a sárkányt, mert ő nem tudta eltántorítani a fiút. A királyfi és paripája továbbmentek, mendegéltek, amikor egyszer csak hirtelen megjelent előttük egy hatalmas, tűzokádó sárkány. A fiú segítséget csak a kertben szedett virágtól várhatott, de az csaknem akart átváltozni. Végül hűséges paripája ugrott a királyfi elé, s kiélezett küzdelem vette kezdetét.

A sárkány csak úgy okádtá a tüzet, de a paripa nem ijedt meg, és egy határozott rúgással végzett a sárkánnyal. Ekkor már csak egy gondolat választotta el őket az ördög kunyhójától. Hamar odaértek. A királyfi nem sokat tévovázott, berontott a házba, ahol először a ketrecbe zárt királynőt látta meg, majd az őt őrző szellemet, s végül az ördögöt, akit hatalmas lángcsóvák vettek körül.

– Jöttem, hogy megmentsem a királynőt! – mondta a fiú.

A királynő nagyon megörült, amikor megpillantotta a fiút, s

meghallotta a hangját, hiszen eddig még senki sem jutott el idáig érte. Az ördög nevetni kezdett.

– És ezt egy szál százszorszéppel akarod megtenni? Buta királyfi, nincs az a dolog, ami megmenthetné a te életed! – mondta az ördög, és lándzsájával a királyfi felé indult.

Ekkor a százszorszép átváltozott varázskarddá. A szellem azonnal menekülésnek indult, az ördög pedig a királyfira támadt.

Haláltusát kezdtek vívni. Nagyon hosszadalmas küzdelembe fogtak, de a királyfi nem adta fel. Hiszen olyan kitartó és elszánt volt, mint még senki. Egy határozott mozdulattal megsúrta az ördögöt, aki így erejét veszítette. János, a dolgos fiúból lett királyfi, a királynőt kiszabadította, és az ördögöt a kalickába zárta.

– Most már senkinek sem árthat, életed végéig a ketrecben fogsz sínylődni! – mondta neki.

A királynő nagyon hálás volt a fiúnak a hőstettéért.

– Tudtam, hogy te leszel az, aki majd megment az ördögtől! – mondta meghatódva. Majd hozzátette:

– A szoba sarkában lévő kincs az én paripám melyet az ördög elvarázsolta, s csak akkor lesz belőle újra tártos, ha a megmentőm megcsókol. A királyfi megcsókolta a leányt, s láss csodát a kincsből csodálatos ló lett. Ekkor a királyfi karon fogta a királynőt, s így szólt hozzá:

– Gyere szép leány, menjünk haza!

Azzal mind a ketten lóra pattantak, s hazavágtáztak. Otthon aztán az öreg király nagyon megörült lányának, és hálálkodott a királyfinak.

– Köszönöm fiam, hogy megmentetted lányomat! Tettedért cserébe neked adom az ő kezét és a fele királyságot! – mondta örvendezve.

A dolgos fiú kívánsága beteljesedett. Hamarosan megtartották a lakodalmat, és máig is élnek, ha meg nem haltak.

MOLNÁR RAMÓNA

A LEGKIVÁLÓBB VÉGZŐS

ÓVODAPEDAGÓGUS-JELÖLT

HALLGATÓ

Az áprilisi hétköznapok sokaságában a SZIE-ABPK szarvasi Pedagógiai Intézete a gyakorlóóvodával közösen immár 9. alkalommal teremt arra lehetőséget, hogy sok ügyes hallgatónk közül a legjobbak versenyezzenek a Legkiválóbb óvodapedagógus-jelölt címetért. Ebben a tanévben a cím elnyeréséért a szakvezetők ajánlása alapján négy tehetséges diák szállhat ringbe. A verseny során Árva Viktória, Ficsór Réka, Földi Zita és Molnár Ramóna mutathatja meg a szakma iránti elkötelezettségét, a gyermekek irányában mutatkozó érzékenységét, a pedagógus-személyiség bontakozó egyedi vonásait. A díjat odaítélő zsűri tagjai: Hodálik Pál alpolgármester úr és Földesi Zoltán kulturális tanácsnok úr Szarvas város képviselőjében, Kovács Krisztina a Pedagógiai Intézet oktatója, Montvajszkiné Bátor Anna nyugalmazott gyakorlatiképzés-vezető óvodapedagógus és Huszár Istvánné Gyakorlóóvodánk igazgatóhelyettes asszonya. A rendezvény résztvevőit elsőként Bíró Gyula igazgató úr köszöntötte, bevezetőjében megfogalmazva a verseny szakmai jelentőségét, nemes erkölcsi értékét. A nívós szakmai versengést Földesi Zoltán tanácsnok úr ünnepi gondolatai nyitották meg. Az óvodások Weöres Sándor verseivel kedveskedtek a meghívottaknak, s nyújtottak biztató szavakat az esemény főszereplőinek, hallgatónknak. A délután programja négyfordulós volt, amelyből egyet már korábban kellett teljesíteniük a jelölteknek. E feladatban *Hítvallásom* címmel kellett a pályázóknak írásban megfogalmazniuk a pedagógushivatásról vallott gondolataikat. Mindannyiunk számára fontos, hogy találjunk olyan példaképet, aki emberi vonásai, szakmai munkássága alapján minta. A *Példaképem képe* címet viselő feladványban hallgatóink is választottak. Egy másik témakörben gyakorlati készségeik tárházát villanthatták meg egymás és a zsűri számára. A *Nevelési helyzetek, pedagógiai élethelyzetek* című rész feladatainak megoldására igyekeztek a mai óvodapedagógiai gyakorlatnak és egyéniségüknek megfelelő válaszokat adni. Hallgatóink ebben a pedagógus, a szülő és természetesen a gyermek szerepében is kreatív megoldásokkal mutatkoztak be. Az utolsó fordulóban Weöres Sándor munkássága előtt tisztelegve *egy szabadon választott gyermekvers feldolgozásának lehetőségeit* tervezték meg látványosan a jelöltek. Az irodalmi zenei, képzőművészeti tájékozottságuk mellett a kreativitás szintén nagy hasznukra volt a hallgatónknak e feladat megoldása során is. A zsűrinek ez alkalommal sem volt könnyű dolga. A kiválóan felkészült versenyzők között csak árnyalatnyi különbségek mutatkoztak. Ebben az évben Molnár Ramóna lett a Legkiválóbb óvodapedagógus-jelölt. A cím elnyerését igazoló oklevelet, s a vele járó könyvjutalmat a győztes az ünnepélyes diplomaosztó tanácsülésen vehette át a Kar dékánjától és Gyakorlóintézmény igazgatójától.

Podani Mihályné
gyakorlatiképzés-vezető,
szakvezető óvodapedagógus

2014. április 10-én az Apáczai Kiadó budapesti székházának előadótermében került sor a 2014. évi tanítási verseny eredményének kihirdetésére, díjainak átadására. A Kiadó által különböző műveltségterületeken kiírt tanítási versenyen a Szent István Egyetem Alkalmazott Bölcsészeti és Pedagógiai Kara, valamint a Gál Ferenc Főiskola Szarvasi Gyakorló Általános Iskola és Gyakorlóóvoda ebben az évben is több tehetséges hallgatóval vett részt. A szarvasi képző hallgatói ebben az évben két tantárgy, a természetismeret és a matematika tanításában méretet tettek meg magukat. A többlépcsős verseny nemcsak a hallgatóktól várta el a magas szintű elméleti ismeretek meglétét, s azok gyakorlati alkalmazásának helyes módját, hanem a szakvezető tanítók számára is fontos szakmai kihívás volt idén is. A díjátadás alkalmával a versenyzők és felkészítő szakvezetők összefoglaló értékelést hallgathattak meg, amelyek a tekintélyes zsűri benyomásait, jobbtét szándékait fogalmazták meg. Ezt követte az eredményhirdetés, a díjak átadása. Hallgatóink az alábbi eredményeket érték el.

A természetismeret tanítási verseny díjazottjai:

II. díj: Alapi Katalin

Felkészítő tanáraik: Koppányiné Langó Zsuzsanna szakvezető tanító és Lestyán Erzsébet f. tanársegéd;

III. díj: Tóth Sándor.

Felkészítő tanára: Bíró Gyula iskolaigazgató, f. tanársegéd;

A matematika tanítási verseny díjazottjai:

II. díj: Berke Sándor

Felkészítő tanára: Komlósné Szirom Anita tanító, és szintén

II. hely: Kis Alexandra

Felkészítő tanára: Koppányiné Langó Zsuzsanna szakvezető tanító.

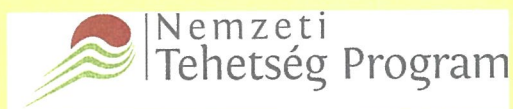
A verseny eredményei azt bizonyítják, hogy hallgatóink jól felkészültek, megfelelő pedagógus-kompetenciákkal rendelkeznek, nyitottak a módszertani újításokra, és elhivatottak azok iránt a szakmai fogások iránt, amelyek a jövő pedagógiai gyakorlatát kell, hogy jellemezzék. A szarvasi hallgatók nemcsak a saját gyakorló iskolájukban megtartott órán, hanem a nyíregyházi és győri gyakorlóiskolákban tartott bemutató órájukon is nagyszerűen szerepeltek. E két külső intézményben tanítójelöltjeink kiváló pedagógiai érzékükről tettek tanúbizonyságot azzal, hogy egy korábban ismeretlen osztály tanulóival azonnal elfogadták őket, együttműködtek velük, s ez a légkör a tanítási óra egészét pozitívan befolyásolta. A versenyben részt vett hallgatók és felkészítő tanáraik ezúton is szeretnék megköszönni Dr. Lipcsei Imre dékán úrnak, és a GFF Gyakorlóintézmény vezetésének mindazt a szakmai, erkölcsi és anyagi támogatást, amelyet a versenyzés teljes időszaka alatt nyújtottak.

Sz.Zs.

A NEMZETI TEHETSÉG PROGRAM

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács által elismert TDK-műhelyek támogatása

Kiadó:

Szent István Egyetem
Alkalmazott Bölcsészeti és Pedagógiai Kar,
Pedagógiai Intézet
5540 Szarvas, Szabadság út 4.

Szerkesztők:

Dr. Lipcsei Imre
Dr. Katona Krisztina
Lonovics László
Szabóné Balogh Ágota

